

■ «Στὸ βωμὸ τῆς προφητικῆς ἀσελγείας»

Ἡ θέση τῆς γυναίκας στὸ Ἰσλάμ*

«Στὸ Κοράνιο βλέπει κανεὶς τὴν ἀθλιότητα τοῦ ἀνθρώπου, σ' ὅλο τὸ μεγαλεῖο της καὶ ἰδιαίτερα στὶς οἰκογενειακὲς του σχέσεις!»

Τὴν ὅλη στάση τοῦ Μωάμεθ [Μέκκα 580-Μεδίνα 632], ἔναντι τῶν γυναικῶν ἐπηρέασαν ἔντονα οἱ δυσάρεστες πλευρὲς τῆς οἰκογενειακῆς του ζωῆς καὶ ἐμπειρίας. **Τόσο** πολὺ μάλιστα τὸν ἐπηρέασαν, ὥστε μιὰ παράδοση, πού ἀποδίδεται στὸν Imran ibn Husain, ἀναφέρει, ὅτι ὁ Μωάμεθ εἶπε:

«**Παρατήρησα τὸν παράδεισο καὶ εἶδα ὅτι οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς κατοίκους του ἦσαν πτωχοί· καὶ παρατήρησα τὴν κόλαση καὶ εἶδα ὅτι οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς κατοίκους της ἦσαν γυναῖκες**»¹!...

Ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἀκούει ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ θεοπνεύστου Ἀποστόλου Παύλου τὴν διακήρυξη: «**Οὐκ ἔνι** (= δὲν ὑπάρχει) ἄρσεν καὶ θῆλυ», διότι ὅλοι σας γίνατε ἕνας νέος ἄνθρωπος μὲ τὴν ἔνωσή σας μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ (Γαλ. γ' 28)· **καὶ ἔνῳ** ἡ ἰσοτιμία τῶν δύο φύλων εἶναι βασικὴ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἀγίων Ἀποστόλων², **στὸ Κοράνιο** τονίζεται καθαρὰ καὶ ἀπερίφραστα ἡ ὑπεροχὴ τοῦ ἀνδρὸς ἔναντι τῆς γυναίκας, τὴν ὁποία ὑποτιμᾷ ἀφάνταστα.

Ἡ διαφορὰ Κορανίου καὶ Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ στὸ ζήτημα αὐτὸ εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἐντυπωσιακὴ. **Γράφει** ὁ Μωάμεθ: «**Οἱ ἄνδρες εἶναι οἱ προστάτες καὶ οἱ κύριοι τῶν γυναικῶν** (ΣΣ. κατ' ἄλλη μετάφραση: **Εἶναι ἀνώτεροι τῶν γυναικῶν**), **γιατὶ ὁ Ἀλλάχ ἔχει χαρίσει ἀνώτερο**

βαθμὸ στοὺς ἄνδρες ἀπὸ τὶς γυναῖκες, καὶ ἐπειδὴ ξοδεύουν ἀπὸ τὶς περιουσίες τους» (Στάδιο 4, οἱ Γυναῖκες, ἐδάφ. 34)³.

Ἐνῶ δὲ «μέσα στὸ εὐρὴ φάσμα τῶν δυνατοτήτων τοῦ ἀνδρὸς εἶναι ἡ πολυγαμία» (γιὰ αὐτὴν κάνουμε λόγο στὴν συνέχεια), «ἡ γυναῖκα ἀντίθετα δὲν ἔχει κανένα δικαίωμα, καμιά ἀξία, δὲν διαφέρει καθόλου ἀπὸ ἓνα κτῆμα καὶ εἶναι ἀπόλυτα ἐξαρτημένη ἀπὸ τὸν ἄνδρα της, ὁ ὁποῖος τὴν ἐξουσιάζει»⁴.

Στὸ Κοράνιο βλέπει κανεὶς τὴν ἀθλιότητα τοῦ ἀνθρώπου, σ' ὅλο τὸ μεγαλεῖο της καὶ ἰδιαίτερα στὶς οικογενειακές του σχέσεις! Αἰσθάνεται ὀργὴ καὶ ἐντροπὴ γιὰ τὸν θεόπλαστο ἄνθρωπο, πὺ χωρὶς τὸν Χριστὸ καταντᾷ σάρκα, πέφτοντας χαμηλότερα καὶ ἀπὸ τὰ ἄλογα ζῶα. Εἶναι γνωστὸς οἱ ποικίλες ὅσες δεσμεύσεις καὶ περιορισμοί, πὺ ἐπιβάλλονται στὶς Μουσουμανίδες σχετικὰ μὲ τὴν ἐνδυμασία καὶ τὴν ἀπόκρυψη τοῦ προσώπου τους. Τὸ Κοράνιο συνιστᾷ στὸν Μουσουλμᾶνο, ὅταν ρωτᾷ τὶς γυναῖκες του γιὰ κάτι πὺ θέλει, νὰ τὶς ρωτᾷ «πίσω ἀπὸ παραπέτασμα». Ὁ Ἄλλάχ, ὅπως γράφεται στὸ Κοράνιο, συνιστᾷ στὸν Μωάμεθ νὰ πεῖ στὶς συζύγους του, στὶς θυγατέρες του καὶ στὶς γυναῖκες τῶν πιστῶν Μουσουλμάνων, «ὅτι πρέπει νὰ ρίχνουν πάνω τους (ὅταν κυκλοφοροῦν) τὰ (ἐξωτερικά τους ρούχα) γκαλαμπίες, (πὺ καλύπτουν ἀπὸ τὸ κεφάλι μέχρι τὰ πόδια)» (Στάδιο 33, οἱ Συνασπισμοί, ἐδάφ. 53, 59)⁵.

* * *

Ἐκεῖ ὅμως πὺ ἡ ἀντίθεση μεταξὺ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Ἰσλάμ εἶναι σχεδὸν ἀγεφύρωτη, εἶναι τὸ θέμα τοῦ γάμου. Στὸ μεγάλο αὐτὸ κοινωνικὸ θέμα, τὸ Ἰσλάμ ἀναγνωρίζει τὴν πολυγαμία ἢ ὀρθότερα τὸν πολυγυνισμό τοῦ ἀνδρὸς. Περιττὸ νὰ ἀναφέρουμε, ὅτι στὸ ζήτημα αὐτὸ ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ εἶναι σαφῶς ὑπὲρ τοῦ γάμου ἀνδρὸς καὶ μιᾶς μόνο συζύγου.

Τὸν πολυγυνισμό καθιέρωσε ὁ ἴδιος ὁ Μωάμεθ γιὰ τὸν ἑαυτὸ του καὶ κάλεσε τοὺς ὀπαδοὺς του νὰ τὸν μιμηθοῦν.

Κατὰ τὴν περίοδο πὺ ὁ Μωάμεθ βρισκόταν στὴν Μεδίνα, ἀγωνιζόμενος κατὰ τοῦ στρατοῦ τῆς Μέκκας, προκειμένου νὰ συγκεντρώσει δυνάμεις, δημιουργοῦσε φιλικές σχέσεις μὲ διάφορες Ἀραβικὲς φυλές, οἱ ὁποῖες ζοῦσαν γύρω ἀπὸ τὴν Μεδίνα. Τὶς σχέσεις αὐτὲς τὶς ἐνίσχυε, λαμβάνοντας ὡς συζύγους καὶ γυναῖκες ἀπὸ τὶς φυλές αὐτὲς. Ἀκόμη ὁ Μωάμεθ νυμφευόταν χῆρες γενναίων πολεμιστῶν, πὺ εἶχαν φονευθεῖ στοὺς ἀγῶνες ὑπὲρ τοῦ Ἰσλάμ. Ὅλα αὐτὰ τὰ εἶδαμε ἐκτενῶς στὸ κεφάλαιο «Ἡ οἰκογένεια τοῦ Μωάμεθ».

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, πὺν γινώρισε ὅσο λίγοι τὸ Ἰσλάμ καὶ τὴν διδασκαλία του, ἀναφερόμενος στὴν **πολυγαμία** πὺν θέσπισε ὁ Μωάμεθ, γράφει: «**Οὗτος ὁ Μάμεδ (= Μωάμεθ)** πολλὰς ληρωδίας (= μωρολογίες) συντάξας, ἐκάστη τούτων προσηγορίαν ἐπέθηκεν· οἶον (ὅπως γιὰ παράδειγμα) ἡ γραφὴ τῆς γυναικός, καὶ ἐν αὐτῇ τέσσαρας γυναικας προφανῶς λαμβάνων νομοθετεῖ, καὶ παλλακάς, ἐὰν δύνηται, χιλίας, ὅσας ἡ χεὶρ αὐτοῦ κατάσχη ὑποκειμένας ἐκ τῶν τεσσάρων γυναικῶν (= οἱ ὅποιες θὰ ὑπακούουν στὶς τέσσερις γυναικες)· ἦν δ' ἂν βουληθῆ ἀπολύειν, ἢ θελήσειε, καὶ κομίζεσθαι ἄλλην» (= ὅποιαν ὅμως σκεφθεῖ ἢ θελήσει νὰ τὴν διώξει καὶ νὰ πάρει ἄλλην)· αὐτὸ τὸ νομοθέτησε ὁ Μωάμεθ ἀπὸ τὸν τρόπον πὺν νυμφεύθηκε τὴν Ζέναπ, τὴν σύζυγο τοῦ θετοῦ υἱοῦ του Ζαΐδ⁶.

Ὁ ἴδιος θεοφώτιστος Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας, σχολιάζοντας τὴν οἰκογενειακὴ ἠθικὴ τοῦ Ἰσλάμ, ἀποκαλύπτει τὴν ἀθλιότητά της, κατακλείοντας δὲ τὸν λόγο του συστέλλεται ἀπὸ ἐντροπὴ νὰ ἀπαριθμήσει τὰ ὅσα αἰσχρὰ καὶ ἀπρεπῆ γράφονται στὸ Κοράνιο. Σημειώνει τοῦτο μόνο: «**Στὴν ἴδια γραφὴ (δηλαδὴ στὸ Κοράνιο) ὁ Μωάμεθ παραγγέλλει τὰ ἀκόλουθα: “Δούλεψε τὴν γῆ, πὺν ὁ Θεὸς σοῦ ἔδωκε καὶ φρόντισέ την, κάνε δὲ αὐτὸ καὶ μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο, γιὰ νὰ μὴ ἀναφέρω (ἐξηγεῖ ὁ ἅγιος Ἰωάννης), ὅπως κάνει ἐκεῖνος (ὁ Μωάμεθ), ὅλα τὰ αἰσχρὰ”**»⁷!

Σχολίασαν ὅτι, ἂν ἡ πολιτικὴ ζωὴ τοῦ Μωάμεθ, οἱ πόλεμοί του καὶ ἡ ὅλη πορεία του, «τὸν ἀποδεικνύει “συνειδητὸ ἀγύρτη”», στὴν οἰκογενειακὴ του ζωὴ «ἀποκαλύπτεται ὁ ἔκφυλος φύλαρχος ἀραβικῆς ἰδιοσυγκρασίας, ὁ “φανερὸς ἡδονιστῆς”»⁸. Αὐτὸ φάνηκε ἤδη ἀπὸ ὅσα γράψαμε ἀνωτέρω καὶ στὸ κεφάλαιο «**Ἡ οἰκογένεια τοῦ Μωάμεθ**».

Εἶναι ὅμως ἄξιο προσοχῆς, ὅτι «**τὴν τραγωδία τῆς γυναικειας ψυχῆς**» (καὶ ἡ γυναικεία ψυχὴ εἶναι κατ' ἐξοχὴν εὐαίσθητη καὶ λεπτή) «**πὺν στραγγαλίζεται καὶ θυσιάζεται στὸ βωμὸ τῆς προφητικῆς ἀσελγείας (τοῦ Μωάμεθ), τολμοῦν νὰ χαρακτηρίσουν εὐτυχία καὶ μακαριότητα οἱ μουσουλμάνοι συγγραφεῖς! ...**». Ὅμως «**μόνο γιὰ τὸν ἀνθρωπο-κτῆνος, πὺν θὰ ταῦτιζε τὶς λέξεις “εὐτυχία” καὶ “ἀσέλγεια”, θὰ μπορούσε ἴσως νὰ δικαιολογήσῃ ὁ γυναικωνίτης τοῦ Μωάμεθ τὸν χαρακτηρισμὸ του (ἐκ μέρους τῶν μουσουλμάνων συγγραφέων) “στέγη τῆς εὐτυχίας”**»⁹.

Ἀποτέλεσμα τῆς ὅλης ἔκφυλης διαγωγῆς τοῦ ψευδοπροφήτη Μωάμεθ εἶναι καὶ τὸ ὅτι τὸ Κοράνιο, ὑποβαθμίζοντας ἀφάν-

ταστα τὴν γυναῖκα, ἢ μᾶλλον καθιστώντας τὴν ὄργανο τῶν ὀρέξεων τοῦ ἀνδρός, καθιερώνει ἐπίσημα τὸν **πολυγυνισμό** τοῦ ἀνδρός. **Κ**άτι ποὺ ἐφήρμοσε καὶ ὁ ἴδιος ὁ Μωάμεθ. **Ω**στόσο κάποιοι μελετηταὶ τοῦ Ἰσλάμ παρατηροῦν, «**ὅ**τι ὁ Μωάμεθ δὲν ὑπῆρξεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς πολυγαμίας, ἀλλ' ἀπλῶς υἰοθέτησε τὸ ἰσχυρὸν εἰς τὴν ἀραβικὴν κοινωνίαν καθεστῶς, ἔν τινι δὲ μέτρῳ τὸ περιώρισεν»¹⁰.

Τὸ πόσες συζύγους δύναται νὰ ἔχει ἓνας Μουσουλμᾶνος, καθορίζεται ἀπὸ τὸ μοναδικὸ ἐδάφιο τοῦ Κορανίου, ποὺ γράφει: «**Κ**αὶ ἂν φοβᾶσθε νὰ ἀδικήσετε τὶς ὀρφανές (σὲ περίπτωσιν γάμου), τὰ ὀρφανά, τότε νὰ παντρεύεσθε ἄλλες δύο ἢ τρεῖς ἢ τέσσερις γυναῖκες τῆς ἐκλογῆς σας. **Κ**αὶ ἂν ὅμως φοβᾶσθε ἀκόμη μήπως τὶς ἀδικήσετε, τότε νὰ παντρεύεσθε μόνο μία, ἢ ὅποιες ἔχετε αἰχμάλωτες» (Στάδιο 4, οἱ Γυναῖκες, ἐδάφ. 3)¹¹. **Γ**ιὰ τὶς αἰχμάλωτες συζύγους – αὐτὲς «ποὺ τὸ δεξιὸ χέρι τῶν μουσουλμάνων ἐξουσιάζει» – μιλάει καὶ ἄλλοῦ τὸ Κοράνιο (βλ. Στάδιο 70, οἱ Σκάλες τῆς Ἀνόδου, ἐδάφ. 3)¹².

Ὁμως οἱ «σχισματικοὶ» Μουσουλμᾶνοι, οἱ Σιῖτες, προχώρησαν περισσότερο. **Αὐ**τοί, «ἐκτὸς τῶν κανονικῶν γάμων μὲ τέσσαρας συζύγους, ἔχουν καὶ τὴν δυνατότητα συνάψεως προσωρινῶν γάμων»¹³.

Αλλὰ καὶ στὸ Κοράνιο δίδεται ἡ ἄδεια στοὺς πιστοὺς τοῦ Ἰσλάμ, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς νόμιμες συζύγους, νὰ ἔχουν καὶ **ἀπεριόριστον ἀριθμὸ παλλακίδων (ἐρωμένων)**. **Γ**ράφει: «**Α**παγορεύεται νὰ παντρεύεσθε μὲ ἔγγαμες γυναῖκες, ἐκτὸς αὐτῆς ποὺ τὸ δεξιὸ σας χέρι ἐξουσιάζει (ὡς αἰχμάλωτες). **Αὐ**τὸς εἶναι γραπτὸς νόμος τοῦ Ἀλλάχ γιὰ σᾶς. **Κ**αὶ ἐκτὸς ἀπὸ αὐτῆς σᾶς ἐπιτρέπονται ὅλες οἱ ἄλλες γυναῖκες μόνο νὰ ἀναζητήσετε τὶς γυναῖκες σας γιὰ γάμο, μὲ δῶρα ἀπὸ τὴν περιουσία σας» (Στάδιο 4, οἱ Γυναῖκες, ἐδάφ. 24)¹⁴.

Μὲ αὐτῆς τὶς διατάξεις τοῦ Κορανίου τὰ χαρέμια τῶν ἰσχυρῶν Μουσουλμάνων πληθύνονταν (καὶ πληθύνονται), ἀνέκαθεν δὲ οἱ Μουσουλμᾶνοι, ἐξ ἀφορμῆς τῶν διατάξεων αὐτῶν, ἀναζωπυροῦσαν τὸ πολεμικὸ τους μένος. **Ἀ**λλωστε οἱ δυστυχεῖς παλλακίδες εἶναι στὴν ἀπόλυτη διάθεση τοῦ κυρίου τους, ὁ ὅποιος μπορεῖ νὰ τὶς πουλήσει ὅποτε θέλει ἢ νὰ τὶς διαθέσει ὅπως θέλει! **Εὐ**τυχῆς πάντως εἶναι ἡ δούλη ἐκείνη ποὺ γίνεται μητέρα, γιὰ τὴν θέσιν της βελτιώνεται ἂν μάλιστα γεννήσει ἀγόρι, τὸ ὁποῖο τὸ Ἰσλάμ θὰ χρησιμοποιήσῃ στὸν πόλεμο, μπορεῖ καὶ νὰ ἀνακτήσῃ τὴν ἐλευθερίαν της.

* * *

Τὴν ἡδυσπάθεια τῶν Μουσουλμάνων καλλιεργῆ τὸ Κοράνιο καὶ μὲ τὴν παχυλότητα τοῦ μουσουλμανικοῦ παραδείσου, στὸν ὁποῖο ἐκτὸς τῶν ἄλλων, οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ Ἰσλάμ θὰ ὑπηρετοῦνται ἀπὸ τὰ **οὔρι (hûri)** τοῦ παραδείσου, τὶς «ἐξαγνισμένες» γυναῖκες. Ὁ Μωάμεθ, ὁ ὁποῖος ἐπέμενε ὅτι εἶχε ἐπισκεφθεῖ τὸν παράδεισο, ὅταν εἶδε τὰ πρόσωπα τῶν οὔρι, «σκέφτηκε πῶς, ἂν αὐτὲς κατέβαιναν στὴ γῆ, ἡ θλίψη καὶ ὁ θάνατος θὰ ἦταν ἄγνωστες ἐννοιες». Εἶπε ἀκόμη ὁ Μωάμεθ, ὅτι ὁ ἀρχάγγελος «τὸν διαβεβαίωσε ὅτι αὐτὲς οἱ γυναῖκες ἀνήκουν στὸ ἔθνος (ümmet) τοῦ Μωάμεθ». Τὰ οὔρι πού, κατὰ τὸ Κοράνιο, ἐμπλουτίζουν μὲ ὁμορφιά καὶ εὐτυχία τὸν παράδεισο τοῦ μουσουλμάνου, θὰ εἶναι ξαπλωμένα σὲ μεταξένια κρεβάτια, ἀναπαυόμενα συντροφιά μὲ τοὺς πιστοὺς τοῦ Ἰσλάμ...¹⁵.

Ποιά θὰ εἶναι ἡ σχέση τῶν πιστῶν τοῦ Ἰσλάμ πρὸς τὴν ὁμάδα αὐτὴ τῶν οὔρι (τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν ἄποψη ὀρισμένων Μουσουλμάνων «θεολόγων» δὲν εἶναι γυναῖκες «πὺ ἀποτελοῦν πρόκληση γιὰ ἱκανοποίηση τῆς ἡδονῆς τῶν ἀνδρῶν, πὺ θὰ κατοικήσουν στὸν παράδεισο»¹⁶); **Στὸ** ἐρώτημα αὐτὸ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἀπαντήσῃ μὲ βεβαιότητα. **Πάντως** ὅμως «ἡ (παχυλὴ αὐτῇ) διδασκαλία τοῦ Κορανίου ρίχνει πολὺ καθαρὸ φῶς στὴν περιφρονητικὴ θέση, τὴν ὁποία ἔχει ἡ γυναῖκα στὴν ἀντίληψη τῶν ὀπαδῶν τοῦ Μωάμεθ»¹⁷.

* * *

Στὸ θέμα τοῦ διαζυγίου, τὸ Κοράνιο εἶναι κατ' ἐξοχὴν χαλαρὸ καὶ πάντοτε σταθερὰ ὑπὲρ τοῦ ἀνδρός. **Τόσο**, πού, ἂν ἡ γυναῖκα ζητήσῃ διαζύγιο, ὁ Μουσουλμᾶνος δικαιούται νὰ τὴν δείρῃ! (Στάδιο 4, οἱ Γυναῖκες, ἐδάφ. 34).

Ἀντίθετα ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ διδάσκει: **Οἱ** ἄνδρες νὰ συγκατοικεῖτε καὶ νὰ συζεῖτε φρόνιμα καὶ συνετὰ μὲ τὶς γυναῖκες σας. **Ἡ** φρόνηση δὲ καὶ ἡ σύνεση ἀπαιτεῖ νὰ ἀποφεύγετε κάθε βιαιότητα καὶ νὰ δείχνετε ἀνοχή· μὲ αὐτὸ δὲ τὸν τρόπο νὰ ἀπονέμετε τιμὴ πρὸς τὶς συζύγους σας, καὶ νὰ μὴ ξεχνᾶτε, ὅτι ἡ γυναῖκα εἶναι σκευὸς ἀσθενέστερο καὶ πολὺ εὐκολότερα πληγώνεται καὶ μικροψυχῆ καὶ ἀπελπίζεται (Α' Πέτρ. γ' 7. Βλ. καὶ Ἐφ. ε' 25).

Ἀλλὰ καὶ στὸ δικαστήριο ἂν θελήσῃ νὰ καταφύγῃ ἡ γυναῖκα τοῦ Μουσουλμάνου, ἡ ἀπόφαση θὰ εἶναι συνήθως τελικὰ εὐνοϊκὴ ὑπὲρ τοῦ ἀνδρός. **Γιὰ** νὰ ἰσχύσῃ τὸ διαζύγιο, δὲν χρειάζεται πολὺπλοκὴ ἢ νομικὴ διαδικασία· ἀρκεῖ ὁ σύζυγος νὰ

ἀνακοινώσει ἐπίσημα στήν σύζυγο: «**Α**πό τώρα καί στο ἐξῆς σέ ἀπολύω», ὅποτε ὁ γάμος λύεται!

Στό τυπικό τῆς ἀποπομπῆς τῆς συζύγου, ἐκτός ἀπό τίς λέξεις «σέ χωρίζω», περιλαμβάνονται καί οἱ λέξεις «γύρευε γιά τόν ἑαυτό σου ἄλλον ἄνδρα» ἢ «πήγαινε στήν κόλαση» ἢ «δέν εἶμαι σύζυγός σου» ἢ «ἐγώ σέ χώρισα» ἢ «δέν σέ ἔδεσα μέ σχοινί, εἶσαι ἐλεύθερη νά φύγεις»: ὁ ἄνδρας πού δίνει τὸ διαζύγιο «ἔχει τὸ δικαίωμα νά ἐπιλέξει ὅποιες λέξεις τὸν ἐκφράζουν περισσότερο»¹⁸.

Όσο εἶναι εὐκόλο τὸ διαζύγιο γιά τοὺς ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι μποροῦν νά τὸ ἐπιτύχουν δηλώνοντας ἀπλὰ ὅτι... βαρέθηκαν τίς συζύγους τους, ἄλλο τόσο εἶναι δύσκολο στήν γυναίκα νά τὸ ἐπιτύχει. **Η** γυναίκα ἐπιτυγχάνει τὸ διαζύγιο μόνο γιά πολὺ σοβαροὺς λόγους. **Γ**ενικά τὸ διαζύγιο στίς μωαμεθανικὲς χῶρες εἶναι μία κατ' ἐξοχὴν εὐκόλη ὑπόθεση τόσο γιά τοὺς ἰσχυροὺς ἄνδρες, ὅσο καί γιά τοὺς ἀπλοὺς καί ἀδύνατους.

* * *

Εἶναι ὁμως ἄξιες ἰδιαίτερης προσοχῆς οἱ διατάξεις πού ἀφοροῦν τοὺς **μεικτοὺς γάμους**. **Ἐ**νῶ τὸ Κοράνιο ἐπιτρέπει στὸν ἄνδρα Μουσουλμᾶνο νά νυμφευθεῖ Χριστιανὴ ἢ Ἑβραία, ἀπαγορεύει στήν Μουσουλμᾶνα νά ὑπανδρευθεῖ Χριστιανὸν ἢ Ἰουδαῖον. **«Η** μουσουλμᾶνα σέ καμμιά περίπτωση δέν μπορεῖ νά νυμφευθεῖ ἕναν “ἄπιστο”, δηλαδή ἕναν ἄνδρα, πού δέν εἶναι μουσουλμᾶνος, γιατί», πάντοτε κατὰ τὸ Ἰσλάμ, «τότε παρανομεῖ ἀποβλέποντας μόνο στήν προσωπικὴ τῆς εὐχαρίστηση καί ἀγνοώντας τὴν τιμὴ καί τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους. **Τ**ὰ παιδιά μετὰ τὴν γέννησή τους εἶναι ὑποχρεωμένα νά ἐνστερνιστοῦν τὴν πίστη τοῦ πατέρα τους. **Ἄ**ν ὁμως αὐτὸς δέν εἶναι μουσουλμᾶνος, εἶναι μοιραῖο τὸ ἰσλαμικὸ ἔθνος νά τὰ στερηθεῖ, καί κάτι τέτοιο θεωρεῖται μεγάλη ἀπώλεια». **Ἐ**ξ ἄλλου **«ὁ** μουσουλμᾶνος ἔχει τὸ δικαίωμα νά νυμφευθεῖ Ἰουδαία ἢ Χριστιανή, ἀλλὰ σέ καμμιά περίπτωση γυναίκα εἰδωλολάτρισσα (...). **Π**εριορισμὸ τῆς νεώτερης ἰσλαμικῆς παράδοσης ἀποτελεῖ ὁ γάμος μουσουλμᾶνας μέ πολυθεϊστὴ ἢ ἄθεο (*müssrik*), κομμουνιστὴ ἢ μασῶνο»¹⁹.

Όλα αὐτὰ πρέπει νά ληφθοῦν σοβαρῶς ὑπ' ὄψη ἀπὸ τὸν Χριστιανικὸ κόσμο καί γενικότερα ἀπὸ ὅλη τὴν πολιτισμένη κοινωρία. **Δ**ιότι, οἱ πιὸ πάνω κανονισμοὶ ἐξουθενώνουν καί εὐτελίζουν τὴν ἀνθρώπινη προσωπικότητα, ἰσχυροποιοῦν τὸ φανατικὸ ἰσλάμ καί ἀποδυναμώνουν τὸν υπόλοιπο κόσμο.

Υπάρχουν ὁμως καί πολλὰ παράδοξα στο ὅλο ζήτημα τῶν

διαζυγίων²⁰. Ἔτσι κατὰ τὸ Κοράνιο, «Ἄν ὁ ἄνδρας χωρίσει ὀριστικὰ (γιὰ τρίτη φορά) τὴν γυναῖκα του, δὲν μπορεῖ, μετὰ ἀπ' αὐτό, νὰ τὴν ξαναπαντρευτεῖ, παρὰ μόνο ἂν αὐτὴ ἔχει παντρευτεῖ ἄλλον ἄνδρα, καὶ αὐτὸς τὴν χωρίσει, ἐπιτρέπεται γι' αὐτοὺς νὰ ξαναπαντρευτοῦν, ὑπὸ τὸν ὄρο νὰ αἰσθάνονται ὅτι μποροῦν νὰ τηροῦν τοὺς ὀρισμοὺς τοῦ Ἀλλάχ» (Στάδιο 2, ἡ Ἀγγελάδα, ἐδάφ. 230)²¹.

Παλαιότεροι μελετηταὶ τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων τοῦ Ἰσλάμ ἀναφέρουν, ὅπως γράφει ὁ E. L. Lane (Λαίην), ὅτι «ὕπάρχουν στὴν Αἴγυπτο πολλοὶ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ἐντὸς μιᾶς δεκαετίας ἐνυμφεύθησαν εἴκοσι, τριάκοντα, τεσσαράκοντα γυναῖκας· καὶ ἐπίσης γυναῖκας, ὄχι πολὺ προκεχωρημένης ἡλικίας, αἱ ὁποῖαι ἔχουν διαδοχικῶς διατελέσει σύζυγοι μιᾶς δωδεκάδος ἀνδρῶν ἢ καὶ περισσοτέρων. Ἦκουσα», συνεχίζει ὁ E. L. Lane, «περὶ ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὴν συνήθειαν νὰ λαμβάνουν σχεδὸν κατὰ μῆνα μίαν νέαν σύζυγον»!

Σὲ ἄλλο δὲ ἔργο του ὁ ἴδιος συγγραφεὺς γράφει: «Ὁ Ἄλη, ὡς λέγεται, ὑπῆρξεν ὁ εὐσεβέστατος τῶν συντρόφων τοῦ Μωάμεθ· ἀλλ' εἶχε τέσσαρας συζύγους συγχρόνως, δέκα ἐπτὰ παλλακίδας καὶ ἐνυμφεύθη, μετὰ τὴν Fatima (...) ἐν τῷ συνόλω περισσοτέρας τῶν 200 γυναικῶν, συζευχθεὶς μετ' αὐτῶν καὶ διαζευχθεὶς ταύτας· ἐνίστε περιελάμβανε τέσσαρας γυναῖκας εἰς μίαν συμφωνίαν καὶ ἄλλοτε διεζευγνύετο τέσσαρας γυναῖκας συγχρόνως, λαμβάνων εἰς τὴν θέσιν των ἄλλας τέσσαρας»²²! Ὑπενθυμίζουμε ὅτι ὁ Ἄλη, πιστὸς μαθητὴς τοῦ Μωάμεθ, εἶχε νυμφευθεῖ τὴν νεότερη θυγατέρα τοῦ Μωάμεθ, τὴν Φάτμα (Fatima).

Ἐξ ἄλλου, τὸ παράδειγμα τοῦ γάμου τοῦ Μωάμεθ μὲ τὴν 7χρονη (κατ' ἄλλους 6χρονη) Αἰσιᾶ ἀκολουθοῦν καὶ σήμερα οἱ μωαμεθανοί. Στὸ Ἑβδομαδιαῖο Αἰγυπτιακὸ Περιοδικὸ Almussawar τῆς 6ης Σεπτεμβρίου 1991 δημοσιεύθηκε ἐπιστολή, πού ἀνέφερε τὴν περίπτωση 50χρονου Μουσουλμάνου, ὁ ὁποῖος νυμφεύθηκε τὴν 9χρονη Marwa. Στὸ ἴδιο Περιοδικὸ τῆς 20ῆς Δεκεμβρίου 1991 ὁ Muhammad Sobni Alantabli ἔγραφε στὸν ἐκδότη τοῦ ἐν λόγῳ περιοδικοῦ, ὅτι παραβρέθηκε στὸ γάμο 84χρονου φυλάρχου μὲ μιὰ 14χρονη νέα. Ὁ πατέρας δὲ τῆς νέας θεωροῦσε τὸν ἑαυτό του εὐτυχῆ γιὰ τὸ γάμο αὐτό...

* * *

Οἱ κάποιες πρόνοιες πού λαμβάνει τὸ Κοράνιο γιὰ τὶς συζύγους, οἱ ὁποῖες ἀποπέμπονται ἀπὸ τοὺς συζύγους τους, γιὰ τὴν συμβίωση τέκνων καὶ μητέρας, γιὰ τὴν υἰοθεσία, τὴν δια-

θήκη και τὰ κληρονομικὰ θέματα, τὸ σεβασμὸ τῶν παιδιῶν πρὸς τοὺς γονεῖς, τὴν μοιχεία καὶ τὴν ἀσέλγεια, δὲν ἀλλάζουν οὐσιαστικὰ τὴν ἄθλια κατάσταση τῆς γυναίκας στὸ Ἰσλάμ. **Μ**ιὰ κατάσταση πού εἶναι ἄκρως ἀντίθετη πρὸς ἐκείνη τῆς γυναίκας στὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. **Ἄ**λλωστε, ὅπως εἶναι γνωστό, ἡ πολυγυνία ἢ πολυγαμία τοῦ ἀνδρὸς εἶναι ἔκπτωση ἀπὸ τὸν ἅγιο νόμο τῆς μονογαμίας, πού θέσπισε ἀπ' ἀρχῆς τῆς δημιουργίας ὁ Τριαδικὸς Θεός.

Ἀὐτὸ ὑπονοοῦσε ὁ Κύριος Ἰησοῦς, ὅταν, ἀναφερόμενος στὸ ζήτημα τοῦ διαζυγίου, εἶπε στους Φαρισαίους: **«**Ἀπ' ἀρχῆς οὐ γέγονεν οὕτω» (Μαθ. ιθ' [19] 8): ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς δημιουργίας δὲν ἔγινε ἔτσι. **Ὁ** Θεὸς ἔπλασε ἄνδρα καὶ γυναίκα καὶ αὐτοὺς τοὺς ἔνωσε μὲ τὸν ἱερὸ δεσμὸ τοῦ γάμου. **«**Διὰ τῶν πραγμάτων ἡμῶν ἐξ ἀρχῆς ἐνομοθέτησεν ὁ Θεὸς τὰ ἐναντία» πρὸς τὸ διαζύγιο, σχολιάζει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος. **Ὁ** δὲ ἐρμηνευτὴς Ζιγαβηνὸς παρατηρεῖ: **Ἐ**ὰν ἐξ ἀρχῆς ὁ Θεὸς ἤθελε τὸ διαζύγιο, **«**οὐκ ἂν ἔπλασεν (= δὲν θὰ δημιουργοῦσε) ἓνα μὲν ἄρρενα, μίαν δὲ θήλειαν, οὐδ' ἂν προσέταξεν εἶναι τοὺς δύο εἰς σάρκα μίαν»²³.

Πρῶτος παραβάτης τοῦ ἁγίου νόμου τοῦ Θεοῦ περὶ τῆς μονογαμίας ὑπῆρξεν ὁ Λάμεχ, ὁ γιὸς τοῦ Μαθουσάλα καὶ ἀπόγονος τοῦ ἀδελφοκτόνου Κάϊν. **Ἐ**νῶ ὁ Θεὸς ἔδωκε γιὰ τὸν Ἀδάμ μία γυναίκα, τὴν Εὐά, ὁ κακότεροπος καὶ αὐθάδης ἐκεῖνος χαρακτήρας, ὁ δολοφόνος Λάμεχ, ἔλαβε δύο γυναῖκες, ὅπως ἱστορεῖ ὁ Ἁγία Γραφή (Γεν. δ' 19). **Μ**ερικοὶ μάλιστα ὑποθέτουν ὅτι οἱ δύο γυναῖκες, πού ἔλαβε ὁ Λάμεχ, ἦσαν σύζυγοι τῶν δύο ἀνδρῶν, τοὺς ὁποίους ὁ ἴδιος ἐφόνευσε.

Ἐπομένως ἡ ἀντίθετη πρὸς τὸν ἅγιο νόμο τοῦ Θεοῦ πολυγαμία ἄρχισε ἀπὸ τὴν κακὴ φυλὴ τοῦ ἀδελφοκτόνου Κάϊν καὶ μάλιστα μὲ δύο φόνους! **Ἀ**ὐτὴ ἡ θεομίσητη παράδοση συνεχίζει τὸ Ἰσλάμ μέχρι σήμερα· καὶ ὄχι μόνο τὴν συνεχίζει, ἀλλὰ καὶ τὴν καλύπτει μὲ νόμο, πού ἀνέγραψε ὁ πολύγαμος Μωάμεθ στὸ Κοράνιο.

* * *

Ὡστόσο, ἡ γυναίκα, ἡ τσακισμένη ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, ἡ περιφρονημένη ἀπὸ τοὺς σοφοὺς τῆς γῆς, ἡ καταπιεσμένη ἀπὸ τὸν πολυγύνη ἄνδρα, ἡ πονεμένη καὶ θρηνοῦσα κλεισμένη στὸ γυναικωνίτη, ἀνέκτησε τὸ μεγαλεῖο τῆς χάρη στὸ Χριστὸ καὶ τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους του.

Ὁ Κύριος πρόσφερε τὴν θεία χάρη τὸ ἴδιο, τόσο στοὺς ἄνδρες, ὅσο καὶ στις γυναῖκες. **Τ**όνι-

σε με τὸ στόμα τῶν ἁγίων Πατέρων μας, ὅτι μιὰ εἶναι ἡ ἀρετὴ ἀνδρὸς καὶ γυναικός, ἐπειδὴ «καὶ ἡ κτίσις» καὶ γιὰ τοὺς δυὸ εἶναι «ὁμότιμος», ἐπομένως καὶ γιὰ τοὺς δυὸ «ὁ μισθὸς εἶναι ὁ ἴδιος»²⁴.

Διότι καὶ ἡ γυναίκα δημιουργήθηκε «κατ' εἰκόνα Θεοῦ» καὶ ἐξυψώθηκε στὸ ἐπίπεδο τοῦ Ἀδάμ ὡς «ὁμοούσιος» μεῦ αὐτὸν ἔτσι, ὥστε νὰ ἐμφανίζονται καὶ οἱ δυὸ τους ὡς ἴσοι καὶ ἰσότη-

μοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

Τὴν ἐνότητα καὶ τὴν ὁμοτιμία ἀνδρὸς καὶ γυναικός ποτὲ δὲν ἔπαυσε νὰ τονίζει ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Τὸ δὲ Χριστιανικὸ Βυζάντιο, πιστὸ στὴν διδασκαλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς, κατάργησε μιὰ γιὰ πάντα τὸν ἐξευτελιστικὸ θεσμὸ τῆς παλλακειᾶς, περιόρισε τὴν ἀνδρική αὐθαιρεσία καὶ κατοχύρωσε τὸν ἱερό θεσμὸ τοῦ γάμου πάντα πρὸς ὄφελος τῆς γυναίκας²⁵.

Ἔτσι, στὰ χαρέμια τοῦ Ἰσλάμ ἢ Ὁρθοδοξία ἀντιπαραθέτει τοὺς ἁγιασμένους τόπους τῶν Χριστιανικῶν παρθενῶνων· στὴν δυστυχημένη καὶ καταπιεσμένη Μουσουλμανίδα, ἢ Ὁρθοδοξία ἔχει νὰ ἀντιπαραθέσει Πρίσκιλλες, Μόνικες, Ἐμμέλειες, Νόννες, Ἀνθοῦσες. Ἔχει νὰ ἀντιπαραθέσει, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς δίκαιες γυναικὲς τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τὴν Μαριάμ (ἀδελφὴ τοῦ Μωϋσῆ), τὴν Δεββώρα, τὴν προφήτιδα Ἄννα, τὴν Σάρρα, τὴν Ρεβέκκα, τὴν Ρούθ, τὴν Ἑσθήρ, τὴν ἁγία Σολομωνὴ (μητέρα τῶν ἑπτὰ Μακκαβαίων) καὶ ἰσαποστόλους, ὅπως ἡ ἁγία Θέκλα, ἡ ἁγία Φωτεινὴ, ἡ ἁγία Ἐλένη καὶ ἡ ἁγία Ὀλγα. Μάρτυρες, ὅπως ἡ ἁγία Μαρίνα, ἡ ἁγία Παρασκευή, ἡ ἁγία Αἰκατερίνη, ἡ ἁγία Φιλοθέη κλπ. Ἐλληνόψυχες, ὅπως ἡ Μόσχω Τζαβέλλα, ἡ Μαντῶ Μαυρογένους, ἡ Δόμνα Βισβίζη, ἡ Ζαμπέττα Κολοκοτρώνη. Ἔχει ν' ἀντιτάξει τὶς ἡρωίδες τοῦ Δυροῦ, τῆς Βέργας, τοῦ Σουλίου, τὶς ἀνώνυμες τῶν Βορειοηπειρωτικῶν βουνῶν τοῦ 1940-1941, τὶς μάνες-ἡρωίδες τῆς Κύπρου τοῦ 1955-1959.

Ἀλλὰ γιὰτι προσπαθοῦμε νὰ συγκρίνουμε τὰ ἀσύγκριτα;

(*) Νικολάου Π. Βασιλειάδη, Ὁρθοδοξία καὶ Ἰσλάμ, ἐκδόσεις «Ἀδελφότης Θεολόγων “Ὁ Σωτήρ”», Ἀθῆναι, Μάρτιος 2000, σελ. 207-216. • Ἐπιμέλ. ἡμετ. ■ Ἰσλάμ· ὑποταγὴ στὸν Θεό.

1. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ (Γιαννουλάτου), Ἐπισκόπου Ἀνδρουσῆς, Καθηγητοῦ

Πανεπιστημίου Αθηνών (τόρα Αρχιεπισκόπου Αλβανίας), *Ισλάμ - Θρησκευολογική Έπισκόπησις*, έκδ. «Πορευθέντες», Αθήναι, έκδ. ε΄ 1990, σελ. 197.

2. Βλέπε πλήθος στοιχείων και σφαιρική εξέταση του όλου θέματος της ισοτιμίας των δύο φύλων και της θέσεως της γυναίκας στην Έκκλησία του Χριστού: ΝΙΚ. Π. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ, *Όρθοδοξία και φεμινισμός*, έκδ. «Ό Σωτήρ», Αθήναι.

3. Κοράνιο, σελ. 115.

4. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ. Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗ, Θεολόφου - Καθηγητή, *Η γυναίκα στο Ισλάμ. Μύθος και πραγματικότητα*, έκδ. «Τέρτιος», Κατερίνη 1994, σελ. 39.

5. «Τό ιερό Κοράνιο», έκδ. «με πρωτοβουλία και δαπάνη του Ιωάννη Λάτση», 1987, σελ. 612, 614.

6. ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ, *Περί Αίρέσεων εν συντομία όθεν ήρξαντο και πόθεν γεγόνασιν*, κεφ. Ζ΄, § ρα΄ PG 94, 769BC.

7. ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ, όπ.π., PG 94, 769D.

8. ΕΡΗΜΙΤΟΥ, *Ό Μωάμεθ Δικτάτωρ ή Προφήτης;*, έκδ. Β΄, Αθήναι 1960, σελ. 55.

9. ΕΡΗΜΙΤΟΥ, όπ.π., σελ. 67.

10. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ, (Γιαννουλάτου), *Έπισκόπου Ανδρούσης, Ισλάμ...*, σελ. 197.

11. Κοράνιο, σελ. 107.

12. Όπ.π., σελ. 863.

13. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ (Γιαννουλάτου), *Έπισκόπου Ανδρούσης, Ισλάμ...*, σελ. 197.

14. Κοράνιο, σελ. 112. **Έπίσης:** Οί πιστοί «είναι εκείνοι, που προφυλάγουν τον έαυτό τους απέχοντας από τὰ σαρκικά πάθη (...). Εκτός αν τούτο συμβαίνει με τις συζύγους τους μόνο, ή με (τις αιχμάλωτες) εκείνες, που έξουσιάζει τὸ δεξί τους χέρι» (Στάδιο 23, οί Πιστοί, έδάφ. 5-6), αυτόθι, σελ. 481. Βλέπε και Στάδιο 70, οί Σκάλες τής Ανόδου, έδάφ. 29-30, αυτόθι, σελ. 863.

15. Βλ. ΑΘΑΝ. Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗ, *Η γυναίκα στο Ισλάμ. μύθος και πραγματικότητα*, σελ. 129-131. Βλ. και Κοράνιο, σελ. 642 (Στάδιο 34, ή Πόλη τής γενιάς των Σαβαίων, έδάφ. 55-56)· σελ. 649 (στάδιο 37, Οί διαβαθμισμένες, έδάφ. 40-48)· σελ. 668 (Στάδιο 38, Σάντ - γράμμα συντετμημένης λέξης, έδάφ. 52)· σελ. 735 (Στάδιο 44, ό Καπνός, έδάφ. 54)· σελ. 799, 800 (Στάδιο 55, ό φιλόφρωνος Θεός, έδάφ. 56-58 και 70).

16. ΑΘΑΝ. Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗ, όπ.π., σελ. 131.

17. GEORGE HORTON, *Η κατάρα τής Ασίας (ή, ή Μάστιγα τής Ασίας)*, έκδ. The Bobbs-Merrill Co., Ινδιανάπολις 1926, μτφρ. Γ. Α. Τσελίκα (ή έκδοση στα έλληνικά έγινε με δαπάνη των Σωματείων: «Έστία Ν. Σμύρνης», «Ένωσις Σμυρναίων» και «Θρακικόν Κέντρον»), σελ. 175.

18. ΑΘ. Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗ, *Η γυναίκα στο Ισλάμ. μύθος και πραγματικότητα*, σελ. 49.

19. Όπ.π., σελ. 42, 43, 44.

20. Βλ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ (Γιαννουλάτου), *Έπισκόπου Ανδρούσης, Ισλάμ...*, σελ. 199.

21. Κοράνιο, σελ. 53-54. **Ό Νόμος τής Π. Διαθήκης** όρίζει, ότι ή διαzeugμένη γυναίκα δέν μπορεί να συzeugθει πλέον με τον άνδρα, που έχει διαzeugθει, έφ' όσον υπανδρεύθη, εν τῷ μεταξύ, με άλλον άνδρα (Δευτ. κδ' [24] 1-4).

22. E. L. LANE, *The Manners and Customs of the Modern Egyptians* (Paisley 1889), 192. Ἐπίσης τοῦ ἸΔΙΟΥ, *Arabian Society in the Middle Ages*, ed. by Stanley Lane-Poole (Chatto, Windus 1883), 222, παρὰ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ (Γιαννουλάτου), Ἐπισκόπου Ἀνδρούσης, *Ἰσλάμ...*, σελ. 200, ὑποσ. 20.

23. Βλ. τὰ σχετικὰ σχόλια εἰς: Π. Ν. ΤΡΕΜΠΕΛΑ, Ὑπόμνημα εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, ἐκδ. «Ὁ Σωτήρ», Ἀθῆναι, σελ. 346.

24. Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Ὅμιλ. εἰς Ψαλμ. 1, 3, PG 29, 216D.

25. Βλ. ΝΙΚ. Π. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ, *Ὁρθοδοξία καὶ Φεμινισμός*, ἐκδ. Β' «Ὁ Σωτήρ», 1997, σελ. 117-152.